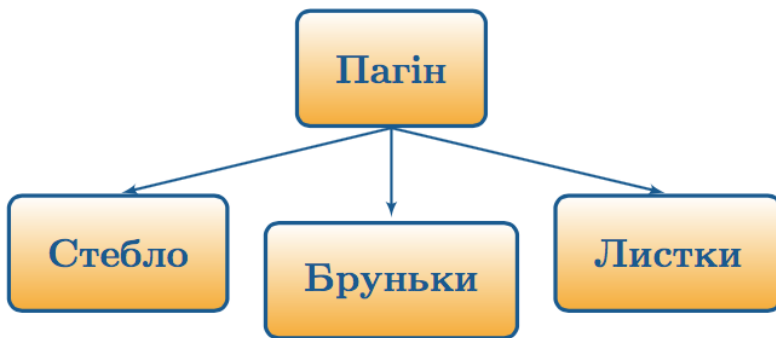

РОБОЧИЙ ЛИСТ «ПАГІН»

Пагін — надземний вегетативний орган рослин, який складається зі стебла, бруньок і листків (квітка – видозмінений вкорочений пагін!!!).

Пагін виник у рослин, як пристосування до життя в

наземно-повітряному середовищі.

Стебло – це вісь усього пагона. На стеблі тримаються листки та бруньки.

Листки — бічні частини пагона, які здійснюють фотосинтез і транспірацію (випаровування).

Листки прикріплюються до стебла у **вузлах** (а), відстань між сусідніми вузлами називається **міжвузлям** (б). Уявний кут, який наявний між стеблом і листком, називається **листяною пазухою**. Міжвузля інколи можуть бути видовженими або вкороченими.

Наприклад: Укорочені пагони яблуні та груші навіть мають окрему назву. Їх називають **плодушками**, тому що на них формуються квітки та плоди. Під час обрізування дерев плодушки зберігають. З іншого боку, на пагонах інколи утворюються нові пагони з дуже видовженими міжвузлями. Такі пагони вовчки – негайно видаляють.

На верхівці пагона та в пазухах знаходяться бруньки, відповідно, верхівкові (г) та пазушні (в). Якщо в рослині кілька пагонів, то той, який утворився з насінини, називається головним.

Брунька – це власне зачатковий пагін.

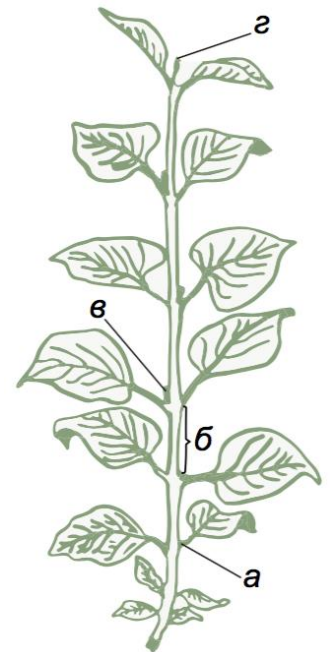
До загальних функцій пагона належать:

- Опорна (утримання на собі усіх надземних органів рослин);
- Транспортна;
- Запасаюча;
- Здійснення фотосинтезу (листки та молоді зелені стебла фотосинтезують);
- Вегетативне розмноження.

Брунька – це зачаток пагона або пагін із вкороченими міжвузлями.

За будовою бруньки поділяють на три види:

- Репродуктивні (або генеративні). З цієї бруньки розвивається суцвіття або поодинокі квітки.

- **Вегетативні.** З цієї бруньки розвивається звичайний пагін із бруньками та листками.
- **Вегетативно-генеративні** (або **вегетативно-репродуктивні**). З цієї бруньки розвивається пагін із бруньками, листками та квітками.

У будь-якій бруньці наявний конус наростання, в якому розташована твірна тканина, що зумовлює верхівковий (апикальний) ріст пагона. Брунька захищена покривними лусками. Під покривними лусками знаходяться зачаткові листочки. У генеративній бруньці також наявне зачаткове суцвіття.

До функцій бруньки відносять:

1. Галуження пагона;
2. Ріст пагона;
3. Розмноження рослин;

Бруньки також класифікують за розташуванням та за активністю.

За **розташуванням** розрізняють такі бруньки:

- **Верхівкові:** розташовані на верхівці пагона та зумовлюють його апікальний ріст;
- **Бічні**
 - **Пазушні:** знаходяться у пазухах листків;
 - **Додаткові:** розвиваються на будь-яких інших вегетативних органах;

За ****активністю**** розрізняють такі бруньки:

- **Активні:** починають функціонувати одразу після закінчення зими;
- **Сплячі:** залишаються в стані спокою після зими. Їх розвиток зазвичай зумовлений якоюсь подією, наприклад, відмиранням верхівкової бруньки.

ОБОВ'ЯЗКОВІ НАВЧАЛЬНІ ОДИНИЦІ

1. Пагін вегетативний надземний орган вищих рослин, що складається зі стебла, листків і бруньок.
2. Пагін виконує важливі функції: бере участь у фотосинтезі, розмноженні, здійснює газообмін, забезпечує винесення листків до світла, транспорт речовин і виділення продуктів обміну
3. Брунька - пагін із дуже вкороченими міжвузлями.
4. *За розміщенням* на стеблі розрізняють верхівкові бруньки (ростуть на верхівці стебла) та пазушні (ростуть у пазухах листків).
5. *За призначенням* бруньки поділяють на вегетативні, або ростові (містять зачаткові стебло й листки), і генеративні, або квіткові (містять зачаткові квітки або суцвіття).